

Пропозиції
до проекту Закону України
«Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України
щодо перезавантаження Державного бюро розслідувань»
*(реєстр. № 8060 від 19.09.2022 р.)**

Метою законопроекту визначено «концептуальну зміну правового статусу ДБР».

У зв'язку з цим пропонується тимчасово, до створення нового Державного бюро розслідувань (далі – ДБР), передати кримінальні провадження, що перебувають у провадженні ДБР, до підслідності Національного антикорупційного бюро України (далі – НАБУ). Зміни вносяться до Розділу XI «Перехідні положення» КПК України.

Не заперечуючи необхідність удосконалення діяльності ДБР як органу, покликаного розслідувати кримінальні правопорушення найвищих посадових осіб, суддів, працівників правоохоронних органів, тих, хто вчинив військові злочини, вважаємо за доцільне зазначити таке.

1. КПК України визначає порядок кримінального провадження. Його завданнями є захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охорона прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження, а також забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу, і щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура.

ДБР є одним із суб'єктів кримінального провадження з повноваженнями органів досудового розслідування. Водночас, КПК України не визначає правового статусу ДБР і не може «перезавантажувати» його діяльність як державного органу. Тому назва законопроекту потребує корегування, наприклад: «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо тимчасової зміни підслідності Державного бюро розслідувань» або «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України у зв'язку із перезавантаженням Державного бюро розслідувань».

2. За умови ухвалення законопроекту № 8059, яким пропонується перезавантажити ДБР шляхом його ліквідації і створення в майбутньому нового ДБР, КПК України потребуватиме уточнень щодо «долі» кримінальних проваджень, віднесених до підслідності ДБР.

Водночас, віднесення усіх кримінальних правопорушень, підслідних ДБР, зокрема й вчинених службовими особами НАБУ, військових кримінальних правопорушень, до підслідності НАБУ викликає заперечення з огляду на можливість забезпечення ефективності досудового розслідування, додержання принципів кримінального провадження, зважаючи на методику розслідування

тих чи тих різновидів кримінальних правопорушень, навантаження на детективів НАБУ, їхні професійні навички, виникнення конфлікту інтересів тощо.

3. У фінансово-економічному обґрунтуванні законопроекту зазначено, що «витрати, пов'язані з реалізацією положень цього проекту Закону, здійснюватимуться в межах видатків, передбачених Державним бюджетом України на відповідний рік». Проте, згідно з ч. 3 ст. 91 Регламенту Верховної Ради України у разі внесення законопроекту, проекту іншого акта, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету (надходжень бюджету та/або витрат бюджету), суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки).

*Дослідницька служба
Верховної Ради України*

**Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*